

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Інституту мікробіології
і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАНУ,
академік НАН України
 Микола СПІВАК
1 вересня 20 25 р.

**Положення
про порядок визнання в Інституті мікробіології і вірусології ім.
Д.К. Заболотного НАН України результатів навчання, набутих
у неформальній / інформальній освіті**

Схвалено Вченою радою Інституту мікробіології і
вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України
протокол № 8 від 26.08.2025 р.

Київ 2025

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок визнання в Інституті мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України **результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті** розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та наказу МОН України від 08.02.2022 р. № 130 «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» із змінами, внесеними згідно з Наказами МОН України № 1136 від 19.12.2022 та № 724 від 13.05.2025.

1.2. Положення регламентує порядок визнання шляхом валідації результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті аспірантами (здобувачами) Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання є одним з інструментів формування індивідуальної освітньої траєкторії аспіранта.

1.3. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти, є складовою індивідуальної освітньої траєкторії здобувача, яка формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду.

1.4. Відповідно до **Статті 8**. Закону України «Про вищу освіту» **видами освіти** є формальна, неформальна та інформальна освіта.

Формальна освіта - це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта - це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Інформальна освіта (самоосвіта) - це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською, волонтерською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

1.5. *Валідація результатів навчання* – процес підтвердження, що результати навчання (вміння, знання, навички тощо), отримані у системі формальної та/або інформальної освіти, відповідають таким, що визначені відповідною освітньою програмою ІМВ НАН України. Формами валідації слугують:

- **Оцінювання предметними комісіями:** Предметна комісія перевіряє документи (сертифікати) або проводять контрольні заходи (співбесіди, іспити, тести) для визнання результатів.
- **Тестування:** Використовується для перевірки теоретичних знань, отриманих поза формальною системою освіти.
- **Співбесіда:** Проводиться для оцінки компетентностей, здобутих під час неформального навчання.
- **Експертиза напрацювань (аналіз портфоліо):** Оцінювання підготовлених здобувачем матеріалів, проектів, робіт, які підтверджують набуті ним компетентності.
- **Практична демонстрація:** підтвердження здобувачем практичних навичок, отриманих в ході неформальної/інформальної освіти.

3. Процедура валідації результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті

2.1. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті дозволяється для всіх освітніх компонентів (як для обов'язкових, так і для вибіркових), які реалізуються в ІМВ НАН України і входять до індивідуального навчального плану аспіранта (здобувача).

2.2. Результати валідації можуть зараховуватися як оцінка за відповідну дисципліну або окремих змістовий модуль.

2.3. У силабусі/навчальній програмі освітнього компоненту розробником може бути передбачено можливість проходження аспірантом (здобувачем) певного on-line курсу чи іншого елементу неформальної освіти. В цьому випадку додаткова валідація результатів навчання не відбувається, оцінювання результатів навчання відбувається на загальних умовах шляхом поточного та підсумкового контролю, передбаченого силабусом.

2.4. Загальний обсяг освітніх компонентів, що зараховуються може бути зарахований аспіранту (здобувачу) за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 % відповідної освітньої програми.

2.5. За підсумками валідації результатів неформального та/або інформального навчання аспірант (здобувач) не може бути звільненим від підсумкової атестації.

2.6. Для визнання результатів навчання отриманих у неформальній/інформальній освіті аспірант (здобувач) звертається з заявою на ім'я директора ІМВ НАН України (додаток 1) з проханням про визнання результатів навчання, отриманих у системі неформальної/інформальної освіти. До заяви додається декларація (додаток 2) про попереднє навчання та додаткові документи, які підтверджують наведену у декларації про попереднє навчання інформацію (за наявності).

Декларація про попереднє навчання містить:

- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);
- інформацію про суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська, волонтерська діяльність, діяльність, пов'язана із захистом суверенітету та територіальної цілісності України або інша діяльність (за наявності), під час якої здобувались відповідні результати навчання;
- опис результатів неформального та/або інформального навчання, щодо визнання яких подається заява.

Додаткові документи:

- Сертифікати, посвідчення, дипломи, інші документи, які підтверджують проходження курсів, тренінгів, воркшопів тощо;
- Інші додаткові документи (на розсуд аспіранти (здобувача), які підтверджують інформацію про неформальне/інформальне навчання та/або попередній досвід роботи у відповідній освітньому компоненту діяльності.

2.7. Строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість/неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої заявником інформації становить не більше 10 робочих днів. У разі направлення запитів про підтвердження або уточнення необхідної інформації до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна або інша діяльність, під

час якої заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання, строк розгляду заяви продовжується до отримання зазначеної інформації та її опрацювання закладом освіти (науковою установою).

2.8. За розпорядження директора Інституту створюється відповідна предметна комісія (в ІМВ НАН України, як правило, - предметна комісія з прийняття спиту з відповідного освітнього компонента). До розгляду наданих здобувачем матеріалів може залучатися науковий керівник аспіранта, гарант освітньої програми, вчений секретар Інституту.

2.9. Якщо інформація, наведена у декларації про попереднє навчання, та додаткові документи, надані аспірантом (здобувачем), не дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, або наведена у декларації про попереднє навчання інформація щодо неформального навчання або досвіду діяльності заявника не підтверджується, ІМВ НАН України повертає документи заявнику без подальшого розгляду із зазначенням підстав прийняття такого рішення.

2.8. Предметна комісія, як правило, не більше двох тижнів розглядає подані аспірантом (здобувачем) документи, аналізує їх і приймає рішення про:

- проведення зі здобувачем співбесіди, в результаті якої визнає результати навчання, отримані здобувачем у неформальній/інформальній освіті, та виносить рішення про повне чи часткове зарахування освітнього компонента;

- може запропонувати аспіранту (здобувачу) підготовувати реферат, презентацію чи інше індивідуальне завдання для підтвердження знань чи навичок, отриманих неформальній/інформальній освіті;

- приймає рішення про проведення позачергового іспиту чи заліку за результатами навчання, отриманими здобувачем у неформальній/інформальній освіті, за результатами якого виносить рішення про повне чи часткове зарахування (або незарахування) освітнього компонента;

- приймає рішення про невідповідність отриманих у неформальній/інформальній освіті результатів навчання таким, які вимагає відповідний освітній компонент, а отже про невизнання результатів неформальної/інформальної освіти.

2.9. На підготовку до іспиту, заліку чи презентації аспіранту (здобувачу) надається, як правило, 10 робочих днів. Термін підготовки обговорюється з аспірантом (здобувачем).

2.10. Рішення предметної комісії щодо визнання результатів навчання оформлюється відповідним протоколом, який підписуються всіма членами комісії, затверджується директором і зберігається у особовій справі аспіранта (додатки 3 і 4).

2.11. У разі успішної валідації результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті, аспірант (здобувач) звільняється від вивчення відповідної дисципліни або її частини.

2.12. Допомогу у складанні опису отриманих у неформальній/інформальній освіті надають гарант освітньої програми, науковий керівник, вчений секретар ІМВ НАН України.

3. Прикінцеві положення

3.1. У разі незгоди або виникнення конфліктної ситуації аспірант (здобувач) може звернутися з відповідною заявою до апеляційної комісії ІМВ НАН України або до директора Інституту.

3.2. Заявник має право повторно подати на розгляд ІМВ НАН України заяву про визнання результатів неформального та/або інформального навчання та декларацію, що містить уточнену інформацію, та додаткові документи, що її підтверджують і дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання.

Додаток 1 до Положення
про порядок визнання в Інституті мікробіології і
вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України
результатів навчання, набутих
у неформальній / інформальній освіті

*Директору Інституту мікробіології і
вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України*

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ директора Інституту)

Аспіранта (здобувача)

(ПІБ аспіранта (здобувача))

ЗАЯВА

*Прошу визнати результати навчання, набуті мною у неформальній /
інформальній (підкреслити потрібне) освіті як результати з навчальної
дисципліни / освітнього компонента «_____».*

Для визнання результатів додаю декларацію.

*З процедурою валідації результатів неформального / інформального
навчання ознайомлений.*

(дата)

(підпис)

Додаток 2 до Положення
про порядок визнання в Інституті мікробіології і
вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України
результатів навчання, набутих
у неформальній / інформальній освіті

ДЕКЛАРАЦІЯ

1. ПІБ аспіранта (здобувача) _____

2. Інформація про суб'єкта, що здійснював навчання або професійну, громадську чи іншу діяльність, під час якої заявник отримав заявлені результати навчання та терміни (періоди) навчання *(організація, яка видала документ, адреса, посилання на її сайт тощо)*

_____

_____

3. Опис досягнутих результатів неформального/інформального навчання (об'єм не обмежується)

4. Перелік документів, що підтверджують проходження навчання та їх копії *(назва та дата видачі документу, назву курсу, обсяг курсу тощо)*

_____
(дата)

_____
(підпис)

Додаток 3 до Положення
про порядок визнання в Інституті мікробіології і
вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України
результатів навчання, набутих
у неформальній / інформальній освіті

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Затверджую:

Директор Інституту
_____ **(Ім'я, ПРИЗВИЩЕ)**

ПРОТОКОЛ № _____

від « _____ » _____ 20 ____ р.

засідання предметної комісії з валідування результатів **неформальної/інформальної** освіти

Комісія у складі:

Голова:

Члени:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

СЛУХАЛИ: Валідування результатів навчання, набутих у неформальній освіті
аспірантом (здобувачем) _____.

На розгляд предметної комісії надані наступні документи:

- заява аспіранти (здобувача) _____ щодо визнання
результатів навчання, набутих у неформальній освіті як результат семестрового
контролю з освітнього компоненту « _____ »;

-декларація;

- документи, що підтверджують набуття результатів навчання:

- 1.
- 2.
3. _____

(азначається назву та дату видачі документу, організацію, яка видала документ, посилання на її сайт, назву курсу, обсяг курсу тощо).

УХВАЛИЛИ: (зазначається потрібне):

Блок 1.

1. Розглянувши надані аспірантом (здобувачем) _____ документи, оцінивши його відповіді у ході співбесіди, заслухавши доповідь (презентацію), предметною комісією встановлено **повну відповідність** результатів навчання, отриманим заявником у неформальній/інформальній освіті, таким, що формуються при вивченні відповідної навчальної дисципліни (освітнього компонента) _____

2. Визнати набуті у неформальній/інформальній освіті результати навчання як результати підсумкового контролю з навчальної дисципліни (освітнього компонента) _____ та виставити оцінку _____ (_____ балів)

Блок 2.

1. Розглянувши надані аспірантом (здобувачем) _____ документи, оцінивши його відповіді у ході співбесіди, заслухавши доповідь (презентацію), предметною комісією встановлено **часткову відповідність** результатів навчання, отриманим заявником у неформальній/інформальній освіті, таким, що формуються при вивченні відповідної навчальної дисципліни (освітнього компонента) _____

2. Визнати набуті під час неформального/інформального результати як результати поточного контролю з навчальної дисципліни (освітнього компонента)

3. Зарахувати наступні модульні складові

_____ з оцінкою (_____ балів)
_____ з оцінкою (_____ балів)

Блок 3.

1. Розглянувши надані аспірантом (здобувачем) _____ документи, оцінивши його відповіді у ході співбесіди, заслухавши доповідь (презентацію), предметною комісією прийнято рішення не визнавати результати, набуті аспірантом (здобувачем) _____ у системі неформальної/інформальної освіти.

Блок 4.

1. За результатами розгляду наданих аспірантом (здобувачем) документів **немає можливості встановити ступінь їх відповідності** результатам навчання, які мають бути досягнені при оволодінні відповідної навчальної дисципліни

2. Призначити аспіранту (здобувачу) контрольний захід (іспит та/або диференційований залік) з відповідної дисципліни (освітнього компонента) чи запропонувати йому прослухати відповідний курс на загальних підставах.

Голова комісії: _____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ);
(підпис)

Члени комісії: _____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ);
(підпис)

_____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ);
(підпис)

_____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ);
(підпис)

_____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ);
(підпис)

З рішенням комісії ознайомлений _____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

дата

Додаток 4 до Положення
про порядок визнання в Інституті мікробіології і
вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України
результатів навчання, набутих
у неформальній / інформальній освіті

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Затверджую:
Директор Інституту
_____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

ПРОТОКОЛ № _____

від « _____ » « _____ » 20 _____ р.

засідання предметної комісії з валідування результатів **неформальної / інформальної** освіти шляхом прийняття іспиту та/або диференційованого заліку

Голова комісії

Члени комісії:

1.

2.

3.

СЛУХАЛИ: Результати контрольного заходу для визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті аспірантом (здобувачем) _____ з метою зарахування _____ навчальної дисципліни _____ (освітнього компонента) « _____ ».

За програмою, затвердженою вченою радою Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України, протокол від “ _____ ” _____ року № _____ поставлено такі запитання та оцінено відповіді:

1. _____
_____ Оцінка _____

2. _____
_____ Оцінка _____

3. _____
_____ Оцінка _____

(зазначається питання білету та оцінку відповідей (відмінно, дуже добре, добре, задовільно, достатньо, незадовільно) кожного питання)

УХВАЛИЛИ:

1. За результатами оцінок на кожне запитання білету вважати, що аспірант (здобувач) _____ склав іспит з загальною оцінкою _____ (_____ балів);
2. Визнати результати контрольного заходу як підсумкову оцінку за дисципліну (освітній компонент) « _____ »

Голова комісії: _____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ);
(підпис)

Члени комісії: _____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ);
(підпис)

_____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ);
(підпис)

_____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ);
(підпис)

_____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ);
(підпис)

З рішенням комісії ознайомлений _____ (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Дата